Den uforbederlige bibliotekar

Niels Jensen

Skanning / foto af tekst.

https://uforbederlig.dk

Udarbejdet af Niels Jensen

Øreskrifter for Folket.

Et Æventyr paa Kullen. — Tyveriet. — Helle. — Lille Frida og hendes Kat. — Arresø. — Spillemanden med Harpen. Af P. Hansen Sønderkøge.

Med 7 Billeder.

Kjøbenhavn.

N. C. Roms Forlagsforretning.

Trykt hos J. H. Schultz.

1882.

Øreskrifter for Folket.

Under denne Fællestitel vil efterhaanden udkomme en Række særdeles billige Hæfteskrifter, indeholdende Fortællinger, Digte og oplysende Skildringer af Natur og Folkeliv.

Nr. 1. **12 Fortællinger** af Folkets Almanak, med 30 Bill. 40 Ø.

— 2. **Kjærlighed og Had**, Fortælling af C. A. Thyregod. — **Lindormen** efter Hebel. M. m. Med 10 Billeder. 10 Øre.

— 3. **Det ene Fornødne**, af Chr. R. — **Vilhelm Tell** af Anton Nielsen. — **En uventet Tilstaaelse.** — **Et Væddeløb.** — **Nisserne i Bjergby Bakke** af Em. Henningsen. M. m. Med 8 Billeder. 10 Øre.

— 4. **Fra Oldtiden** af Fr. W. Horn. — **Petersens Grise** af A. Andresen. — **Husmandsfamiliens Middag** af Camillo Brun. — **Historien om hvordan Jens Rødbro fik Korset**, fortalt af ham selv. M. m. Med 14 Billeder. 10 Øre.

— 5. **En Gudsdom**, Fortælling af Knud Skytte. — **Efter en Sygdom.** Med 4 Billeder. 10 Øre.

— 6. **Nissernes Julekvæld** af Emanuel Henningsen. — **Troldkonen i Stenbaaden**, ved Carl Andersen. — **Til Kukmanden kom**, jysk Skjæmteæventyr ved Evald Tang Kristensen. Med 13 Billeder. 10 Øre.

— 7. **Kvindetroskab** af Zakarias Nielsen. Med 4 Bill. 10 Øre.

— 8. **Baadsmanden fortæller** af C. Middelboe. — **Den ny Avis eller den uheldige Peter.** — M. m. Med 12 Bill. 10 Øre.

— 9. **Spøgelsevognen**, efter en sand Begivenhed, fortalt af Em. Henningsen. — M. m. Med 7 Billeder. 10 Øre.

— 10. **Enkens fortabte Søn**, Fortælling af C. A. Thyregod. Med 4 Billeder. 10 Øre.

— 11. **Ridefogdens Søn**, Fortælling af C. A. Thyregod. — M. m. Med 11 Billeder. 10 Øre.

— 12. **Et fattigt Hjem**, Fortælling af Anton Nielsen. — **Agnete med Guldhaaret.** Med 5 Billeder. 10 Øre.

— 13. **Geoachino.** Fortælling fra Italien af P. P. — **Mosede Hans**, et Sagn. — M. m. Med 8 Billeder. 10 Øre.

— 14. **Skytten paa Hvam**, Fortælling af Emanuel Henningsen. — **Den fiffige Rekrut.** Med 16 Billeder. 10 Øre.

Et Æventyr fra Kullen.

Du kjender jo nok Kullen, Forbjærget, som Palnatoke løb ned ad paa sine Skier? Du kan finde Navnet paa dit Landkort ved den spidse Halvø, som fra Sverige skyder sig ud i Kattegattet. Men staar du paa Sjællands Kyst og kaster Blikket ud over Søen, øjner du helt nede i Synskredsen som en blaalig, mørk Sky, der trods den heftigste Storm ikke flytter sig af Stedet: det er Kullens Klipper, du ser. — Lad os sætte os i en af Fiskernes Baade, Søen er stille, og den lette Luftning vil snart føre os der over.

Efterhaanden som vi nærmer os, forsvinder den blaalige Klædning, hvori Bjærget har hyllet sig, mer og mer, og de enkelte Klippeformer træder tydeligere frem. En hel lille By — Mølle hedder den — har lejret sig ved Foden og et Stykke op ad Skrænten, medens højere oppe en dejlig, ung Bøgeskov staar med svajende Kroner. Stiger vi endnu højere, ser vi kun hist og her

lidt Lyng eller nogle Brombærranker, som har slaaet deres Rødder ind i Revnerne, ellers er Fjældet bart og kullet, deraf har det sit Navn: Kullen.

Fiskernes Huse ligger terrasseformigt op ad Skraaningen, og omkring de smaa Haver, der er fulde af Kartofler og Køkkenurter, danner store, røde Granitblokke naturlige Grænser og Gjærder. Lad os gaa ind i et af de snævre Huse! Gulvet er strøet med Sand og Grankviste; der er ingen andre hjemme end den gamle Bedstemoder. Det er just, som det skal være, hun kan fortælle os en Historie! Lad os da sætte os lyttende, medens Rokkehjulet snurrer, og høre paa, hvad hun fortæller!

Det er nu mange Aar siden — begynder hun — at der her paa Mølle levede en Lods ved

Navn Jøns Eriksson; han og hans Hustru havde kun et eneste Barn, en lille Pige, der hed Brita, og en yndigere Skabning har aldrig leget her ved

Stranden. Hendes Forældre stod sig bedre end de fleste andre Fiskerfamilier her paa Lejet, og Brita gik derfor klædt, saa man kunde antage hende for en Kjøbmandsdatter fra Helsingborg.

Naa, nu hændte det sig en Dag, at disse tre fulgtes ad op i Skoven; det var solklart Sommervejr, og de fandt sig snart en Plet, hvor Græsset var blødt, og hvor Træerne skyggede uden at hindre Udsigten; der udpakkede de da Madkurvens Indhold, og før de rejste sig igjen, var Solen dalet blodrød ned i Kattegattet.

Brita fik Lov til at bære Kurven hjem, og medens Forældrene gik forud, sprang hun omkring fra Stien og plukkede Blomster. Og forunderligt var det, at medens hun brød en Blomst af, var det, som om den, der stod ved Siden af, hviskede: „Tag mig med!“ Saaledes blev de ved, indtil hendes lille Haand knapt kunde spænde om dem alle, da rejste hun sig op, saa sig omkring og udbrød: „Naa, nu maa jeg nok skynde mig!“ og derpaa ilede hun frem ad Stien. Den slyngede sig ind mellem Stammerne, det blev mørkere og mørkere, og lige med et stod hun foran den nøgne Klippevæg, hvorfra et lille Kildevæld strømmede ud. Der sad en gammel Mand ved Kilden; hans hvide Haar flød ned over Skuldrene, og Skjægget var saa langt, at det laa paa hans Knæ, medens han støttede Hænder og Pande paa sin Stav.

Brita kjendte hvert Menneske paa Mølle, men ikke ham; dog var hun ikke ræd for fremmede, og hun lagde da dristig Haanden paa hans Skulder og spurgte:

„Hvem er du?“

Den gamle rejste sig op i sin fulde Højde, og et godt Hoved var han højere end alle andre.

„Jeg er Kullemanden, Barn!“ sagde han, „jeg sad og ventede paa dig.“

„Er du Kullemanden, du?“ sagde Brita og saa ganske forbavset paa ham; men det var hende ikke muligt at vige et Skridt tilbage.

Kullemanden slog med sin Stav mod Fjældet, det skiltes ad med et Brag; og et mægtigt Lys strømmede ud derfra. Hun kunde se dybt, dybt der ind, og Vægge og Loft saa ud som Skyer, hvorpaa Aftensolen har kastet sit sidste Skjær. Han sagde ikke et Ord, men skred ind, og som om en Fortryllelse var over hende, maatte hun følge med ham, og Bjærget lukkede sig efter dem.

„O, lad mig gaa igjen, lad mig slippe ud!“ bad Brita; hun tænkte paa, hvor urolige hendes Forældre vilde blive, naar de ikke kunde finde hende.

„Slippe dig igjen!“ sagde Kullemanden, „nej, prøv du paa at glemme alt der ude fra! Hvor er der saa smukt som her! se Blomsterne bliver levende her inde!“ Med disse Ord tog han Britas Buket, nippede Hovedet af hver Blomst og kastede dem i Vejret, og se, de blev til røde, blaa og hvide Sommerfugle, der flagrede om i den straalende Hal.

Brita kunde ikke lade være at se paa dem; hvor det dog var forunderligt! Og for et eneste Øjeblik glemte hun sin Fader og Moder, det var som hvert Minde veg langt bort fra hende; hun tænkte kun paa, hvor dejligt der var inde i Bjærget, og hun fulgte med Kullemanden gjennem de høje

Haller, der saa ud som forstenede Skyer med Solglans paa.

Pludselig var det, som fjærne Klokketoner og svag Sang naaede ind i Fjældet, og da hun vilde se efter Kullemanden, svandt han som en Skygge længere og længere bort fra hende, og efterhaanden som Tonerne lød højere, var det, som om Loftet knugedes ned ad, og Væggene pressedes sammen omkring hende, det blev natsort overalt; hun lukkede sine Øjne, og da hun igjen slog dem op, syntes hun, at hun vaagnede af en Drøm. Hun saa mange Mennesker rundt om sig, og tæt ved stod hendes Moder og bøjede sig over hende.

Forældrene havde søgt efter Brita, og da hun intet Sted var at finde, havde de fleste Folk fra Mølle forsamlet sig med dem; i deres Søndagsklæder med Salmebogen i Haanden vandrede de da op ad Bjærget, nogle ringede med en Klokke, medens de andre sang en gammel Salme — da var det, at de fandt hende trygt sovende, hvor Kilden risler ud af Fjældet.

De unge sagde, at hun havde lagt sig til at sove der og drømt alt det, hun siden fortalte; men de gamle rystede paa Hovedet, de vidste bedre Besked.

Saaledes lød Bedstemoders Fortælling; hun tror selv hvert eneste Ord; vi vil derfor ikke gjøre hende vred ved at sige, at det er et gammelt Sagn, som er gaaet gjennem mange Slægter — vi takker hende og tager Afsked. Oppe paa Bjærget ser vi Klippen, hvor Brita blev funden, og vi gaar gjennem Lunden, hvor hun for vild, alt dette véd den lille Dreng, som er vor Vejviser, saa godt at

fortælle. Men Aftenen falder paa, og medens Stjærnerne blinker, styrer vi mod Hjemmet fra vor lille Udflugt.

Tyveriet.

Tænk kjæreste Mand!," sig Konen jamred,
„de Frikadeller i Spisekamret,
som skulde være vor Middagsmad,
har Katten taget, den Tyverad!
Nu ved jeg ikke, hvad jeg skal gjøre,
o, havde jeg Tyven, jeg skulde ham smøre!"

„Ja!" svarede Manden, „saa maa det vel være,
her har du Forbryderen, smør nu min kjære!"
Men smurte hun ham? — det skal I ej tro,
hun Armene slog om hans Hals og lo.
Da mumlede Katten i Krogen vred:
„Jo, det er en dejlig Retfærdighed!"

Helle.

I Krogen i Spisekammerets Gulv
der var et rundt lille Musehul.
Naar alle sov i det hele Hus,
da listed sig frem de vimse Mus
og legede Fangeleg og Tagfat
paa Borde og Hylder den hele Nat.
De havde lagt over, at hver skulde have
fuld Frihed og Lov til at slikke og gnave
af Fløden og Osten, ja kort at fortælle,
af alt, hvad der var, naar blot de sa'e: „Helle!"
Og saaledes gik det i mange Nætter,
de leged og aad af de lække Retter.
Men Folkene de var saa onde i Sind:
en Aften de slap deres Kat der ind.
Da Legen begyndte, han var ikke sen,
før strax han i Nakken nappede en,
mens alle de andre smutted i Hullet;
thi der var jo Fristed for dem under Gulvet.

Dog Staklen, som var bleven Kattens Fange,
den raabte sit „Helle“ vel hundrede Gange;
men tror I, at Katten da slap den igjen?
Nej, han kjendte Legen lidt bedre end den:
naar man har et Fristed og har det forladt,
saa gjælder et „Helle“ ej i Tagfat.

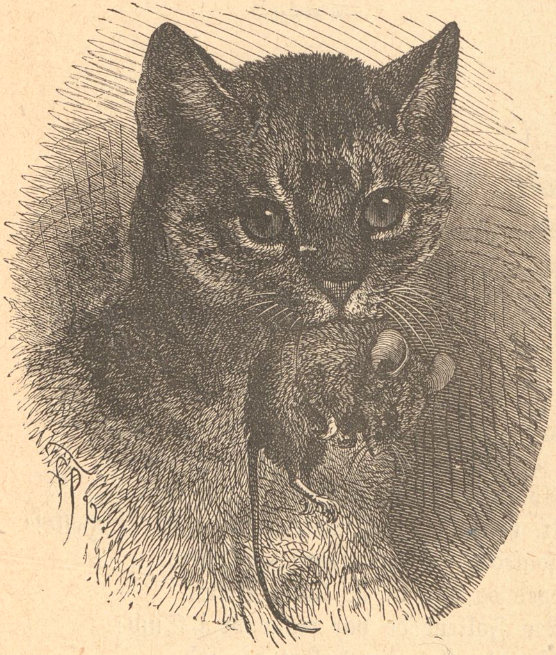

Lille Frida og hendes Kat.

Der ligger et lille Hus tæt ved Landevejen, rent og nydeligt ser det ud: Døren er rødmalet, Vinduerne blaa, hele Taget er grønt af Mos, og midt paa det staar den kridhvide Skorsten og opsender sin blaa bølgende Røgsøjle i den klare Sommerluft. Rundt omkring Haven og Gaarden staar de høje Piletræer som Vogtere, og inden for Havegjærdet er der Gange mellem de grønne Bede, hvor Timian og Lavendler blander Duft med Blomsterne. I Gaarden er alt paa sin Plads; Brøndvippen knejser nok saa højt som Skorstenen, og fra Husdøren lige hen til Laagen i Stakittet er der strøet en smal Gang af hvidt Strandsand. Alt ser saa smukt og indtagende ud, der maa være hyggeligt og godt der inde! — Men hvorfor er

Gardinerne baade Nat og Dag for de Vinduer, der vender ud mod Haven? Jo, det skal jeg sige dig, der ligger to Børn syge der inde af Mæslinger. Det er en Dreng og en Pige; da de var raske, var de altid sammen og delte alt sammen, nu, da Mæslingerne kom, kunde den ene ikke have dem, uden at den anden ogsaa maatte faa dem. Men hvor var det dog kjedeligt for dem at ligge der i Mørke de lange Dage. De maatte ikke en Gang staa op og løfte Gardinet lidt for at se ud i Haven, altid skulde de ligge i Sengen; o, hvor dog Tiden var lang!

„Frida!" sagde Drengen, „er du mere syg?"

„Nej, jeg tror det ikke," sagde Frida.

„Skal vi da ikke sige til Moder, at vi nu er raske," blev Drengen ved, „og spørge, om vi saa maa komme op?"

„Det kan ikke nytte noget, Harald," sagde Frida, som var lidt ældre og fornuftigere end Drengen, „det har vi sagt saa tit; Moder siger altid, vi skal blive liggende."

Harald lagde Hovedet igjen tilbage paa Puden og var slet ikke tilfreds med at skulle blive i Sengen. Da hørte de ganske sagte sige: „Mon de sover?"

„Fader!" raabte begge Børnene paa en Gang. „Fader, kom her ind!" Og nu kom Faderen ind i Kammeret til dem.

„Hvorledes har I det?" spurgte han.

„Vi har det godt," raabte de begge, „maa vi saa komme op?"

„Nej," sagde Faderen, „nu skal I kjønt blive liggende; og naar I saa smukt er taalmodige, til

I er rigtig raske, skal I faa det, jeg her har. Kan I gætte, hvad det er?"

„O, det er en lille Missekat!" raabte Drengen, der fik Hovedet af en lille Kattekilling at se, som Faderen holdt under Frakken, „o, det er en lille Missekat! Maa det være min, fordi jeg gættede rigtigt?"

„Det kommer an paa dig selv," sagde Faderen, „nu kan I begge have den til eders Legekammerat, mens I skal ligge i Sengen, men den skal tilhøre den af jer, som er kjærligst imod den og holder mest af den!"

Saa var den deres Legekammerat, og da den jo skulde have et Navn, blev den kaldt „Tulle." Hvor det var en pudsig lille en, altid fuld af Skjælmeri og lystige Indfald! Den sprang fra den ene til den anden, naar de blot bevægede Fingrene lidt. Hvor nu Tiden gik! En Dag var kortere, end en Time før havde været! Og saa en Morgen sagde Moderen, at nu maatte de komme op. Naa, hvor der blev en Glæde. Medens de var syge, havde Moderen syet nyt Tøj til dem begge, det skulde de nu have paa for første Gang. De fik Lov til at komme ud, og Tulle fulgte med; han sprang omkring i Haven og Gaarden efter ethvert Blad, der bevægede sig i Vinden, klatrede af Kaadhed op i Træerne, og da var det, som han sad og lo ad dem, fordi de ikke kunde naa ham. Til sidst kom han dog ned igjen for at springe efter Boldten, som de trillede hen ad Havegangen. — Dog det vilde blive for langt at fortælle om alle hans Løjer og alle hans Krumspring; det maa være nok at sige, at Tulle var den mest pudsige

lille Kat, man kunde tænke sig. Men du spørger vel: Hvem holdt saa mest af ham, Frida eller Harald? Ja det skal du snart faa at se. De holdt begge meget af Tulle; men Harald kunde nok lide at drille ham lidt, trække ham i Halen og klappe ham imod Haarene, og det kunde Tulle ikke lide. Mangen Gang tog han ham ogsaa paa Armene og bar ham et langt Stykke hen ad Landevejen; der slap han ham, og saa løb de omkap tilbage til Huset.

Da de en Gang saaledes kom løbende, mødte de en Skærslipperfamilie. Der var spændt to store Hunde for Kjøretøjet, som Manden styrede. Konen gik ved Siden af med et lille Barn bundet paa Ryggen, og fire sorte, snavsede Unger traltede bag efter. Da Harald saa dette Optog, gik han saa langt til Side, han kunde, og Tulle for ved Synet af Hundene op i et lavt forkrøblet Piletræ, der stod ved Vejkanten.

„Det var et prægtigt Skind!" raabte Skærslippermanden og saa efter Katten.

Skærslipperkonen forstod ham, og i det hun gik forbi Træet, rakte hun op og tog Tulle i Nakken, og i et Nu vàr han skjult i hendes Forklæde, og afsted for Selskabet.

Harald stod aldeles fortabt; han kunde ikke sige et Ord; først da de var et Stykke borte, brast han i Graad og gik hjem og ned i en Krog af Haven. Der sad han og græd, for han turde ikke gaa ind og sige, at Tulle var stjaalen, og der fandt noget efter Frida ham siddende, skjulende sit Ansigt i sine Hænder.

„Hvad græder du for?" spurgte hun.

„For Tulle," hulkede han.

„For Tulle?" gjentog Frida, „hvor er da Tulle henne?"

„Skærslipperen har taget ham," sagde Harald og saa op for at se, hvad Virkning hans Ord gjorde paa hende; men i det samme brast han igjen i Graad og begravede sit Ansigt i Hænderne.

„Har Skærslipperen taget ham, Harald?" sagde Frida, „men hvorfor sagde du ikke, at Tulle tilhørte os?"

„Det ved jeg ikke," sagde Harald.

„Frida stod et Øjeblik uden at sige et Ord, medens Taarerne trillede ned ad hendes Kinder, pludselig tørrede hun sine Øjne og sagde:

„Harald, jeg løber efter dem og siger, de skal give os Tulle tilbage!" Og med det samme løb hun hen imod Havelaagen.

„Nej, nej, nej!" raabte Harald, „Frida gjør det ikke! De slaar dig ihjel, uh, de saa saa grimme ud!"

Men Frida hørte ham ikke, hun var allerede ude paa Vejen og løb afsted, alt hvad hun kunde.

Ude ved Granskoven havde Skærslipperfamilien lejret sig. Ungerne for omkring mellem de tætte Graner; Manden, Konen og Hundene hvilede sig i Landevejsgrøften. Der traf Frida dem. Hun havde slet ikke tænkt paa at være bange; men nu, da hun stod lige ved disse Mennesker, der saa saa mørke og skumle ud, blev hun helt underlig til Mode. I det hun kom dem nær, saa de op, og hun blev da staaende og bad saa bønligt, at selv det haardeste Hjærte maatte røres:

„O, giv mig Tulle tilbage! giv mig min Kat, som I har taget!"

Alle Skærslipperungerne kom strax, som om de var kaldte, omringede hende og saa forundrede paa hende. En af dem kom slæbende med Tulle, og Frida fik igjen Taarer i Øjnene ved at se sin Kat i de stygge Skærslipperungers Hænder. Nu kom ogsaa Skærslipperkonen hen til hende, og Munden løb paa hende uden Ophold.

„Stakkels Barn," sagde hun, „saa det var din Kat. Havde jeg vidst, at den tilhørte en saa sød lille Pige, som du er, havde jeg aldrig kunnet nænne at tage den; godt var det, at du kom, før vi flaaede den, for det er kun Skindet, vi bryder os om, skal jeg sige dig. Men hvor er du fin," blev hun ved og saa op og ned ad Frida, „ny fra Top til Taa er du jo. Jeg kunde have Lyst at se, hvorledes mine Unger vilde se ud med den Stads paa, naturligvis vil jeg kun se, hvorledes det klæder dem; du skal ikke være bange mit Barn!"

Frida turde naturligvis ikke have noget imod, at en af Skærslipperungerne fik hendes smaa Sko paa, en anden hendes Forklæde, en tredje hendes nydelige lille Hue, de skulde jo blot prøve det! De dansede og hoppede som vilde Dyr af Glæde over at være pyntede, og imens det gik for sig, havde Konen givet Frida Tulle tilbage.

„Saa min Glut," sagde hun, „gaa du nu med din Kat og skynd dig at komme hjem, før det bliver mørkt."

Frida tøvede endnu lidt; men Konen blev ved:

„Aa, lad du de smaa Unger more sig lidt! De har saa sjældent nogen Fornøjelse, du kan godt

løbe paa de bare Strømper, de andre maa løbe mange Mile paa de bare Ben. Skynd dig nu at komme afsted, ellers vil de maaske have Katten med, løb nu, mens du har den."

Saa maatte Frida gaa hjem; hun kyssede og klappede Tulle, men jo nærmere hun kom Hjemmet, jo mere tænkte hun paa, hvad hendes Moder vilde sige, naar hun fortalte, at Skærslipperfolkene havde faaet hendes Sko, hendes lille Hue og hendes ny Forklæde, som Moderen havde syet hende. Hun var saa angest, hun turde ikke gaa ind; hun vidste ikke, hvad hun skulde gjøre. Godt var det, at det var næsten mørkt, og at der endnu ikke var tændt Lys inde i Stuen, hun kunde da komme ind uden at blive set, saa maatte det gaa siden, som det vilde.

„Men Barn," sagde hendes Moder, da Frida traadte ind ad Døren, „hvor har du dog været? Din Fader og jeg har ledt efter dig og været urolige for din Skyld, ude i Haven fandt vi Harald grædende, men dig kunde vi ingen Steder finde, du slemme Pige, der løber bort fra os!"

Frida brast i Graad og kunde ikke sige noget. Omsider fik de hende dog til at fortælle det hele, at hun var løben efter Skærslipperne og havde faaet Tulle tilbage, samt hvorledes Konen havde narret hende.

„Jeg kunde ikke gjøre for det," sagde hun, „Konen sagde, at de kun skulde prøve mit Tøj, men da jeg skulde gaa, maatte jeg ikke faa det igjen."

„Du skal ikke være bange mit Barn," sagde Faderen, „vi er ikke vrede paa dig, du er en rigtig god lille Pige, den, der er god mod Dyrene, har et godt Hjærte. Jeg er glad for dig, du er min

egen rare Frida!" Og saa kyssede baade Faderen og Moderen hende.

Da var der nogen, som græd henne bag Kakkelovnen, det var Harald.

„Frida og Tulle kan aldrig lide mig mere," sagde han, „og I ikke heller, det ved jeg godt; men jeg gjorde det ikke med Vilje; jeg turde ikke sige noget, for baade Hundene og Folkene saa saa fæle ud!"

Nu maatte Moderen til at trøste ham, og saa var al Bedrøvelse forbi i den lille Stue.

Men fra denne Dag tilhørte Tulle ene Frida. Da hun kom til at gaa i Skole, fulgte den hende altid et Stykke paa Vej, og den vidste bestemt, hvad Tid hun kom tilbage, og passede da paa at møde hende paa Halvvejen.

Nu er der ikke mere at fortælle om Tulle og Frida. Sidst da jeg besøgte hendes Forældre, spurgte jeg min lille Veninde:

„Hvad fik saa du, lille Frida, i Julegave?"

„Jeg fik saamænd et Par ny Sko og et nyt Forklæde af Moder," sagde hun; „men jeg syede til Tulle et rødt Halsbaand, som han kun maa faa paa om Søndagen. Det var lille Juleaften, jeg sad og syede paa det, han sad ved Siden af mig, og skjønt han var saa søvnig, at han knap kunde holde Øjnene aabne, kunde han dog ikke lade være at se, hvad det var, jeg syede paa; derfor blev han slet ikke saa glad, som jeg troede, han skulde blive, for han vidste i Forvejen, hvad han skulde have af mig.

Arresø.

Ved Ramsbjærg rinder en liden Aa,
den kom en Møller en Gang og saa;
han saa dens Vover helt lystig skylle
og tænkte: de kan vel drive en Mølle!

Saa bygged han op af Sten og af Træ
et Hus og en Mølle i Bakkens Læ,
en Dæmning, sikker og stærk han gjorde
og lukked for Strømmen med svære Porte.

Og da nu Vandet sin Frihed fik,
det bruste mod Hjulet, og Møllen gik,
og Drevene klapred, og Stenene tumled,
saa hele Ramsbjærg rysted og rumled.

Men inde i Bjærget, der boede Ram,
han var en Trold, helt arrig og gram,
og da det Bulder han fik at høre,
det skurrede rædsomt i hans Øre.

Og mens nu Møllen om Natten stod,
sin Hule i Bjærget Trolden forlod,
gik ud til Aaen og drak af Vældet,
til Fiskene laa paa det tørre og sprælled.

Paa Bakkens Tinde steg derpaa Ram
og spytted langt fra sig den vældige Dram,
som dybt i en Dal da kom til at lande
og blev til Arresøs mørke Vande.

Hvorledes det Mølleren siden gik,
af Sagnet man aldrig at vide fik.
Men Søen end nede i Dalen ligger
og driver nu Frederiksværks Fabrikker.

Og stor Velsignelse deraf flød,
derover tog Ram til sidst sin Død. —
Frygt derfor ikke for Trolde lede,
hvor de saa' Klinte, vil voxe Hvede.

Spillemanden med Harpen.

Der var en ung Spillemand, han kom sent en Aften fra et Gilde med Violinen i en Rævebælg og skraaede over Marken mod sit Hjem. „Trala, tralalalala!" nynnede han og gik i Takt til Melodien; det var den sidste Polka, han havde spillet. Skyerne drev om oppe paa Himlen, snart lod de Maanen straale i sin fulde Glans og snart skjulte de den aldeles, saa der blev en dæmrende, usikker Belysning over hele Landskabet. Da forekom det Spille-

manden, som om Nisser dansede lystigt omkring efter hans Melodier, og da en Sky i det samme skjulte Maanen, hørte han nogen bag ved sig raabe:

„Stop lidt! Du tager saa lange Skridt!"

„Lange Sting gi'er Brød i Huset, og lange Skridt kan batte lidt!" sagde Spillemanden, for han var altid ved godt Humør. Derpaa vendte han sig om og ventede paa den kommende.

„Nu kommer jeg, nu kommer jeg," sagde en lille Mandsling med langt Skjæg og Nathue paa Hovedet. Spillemanden kunde lige skimte, at han kom trippende hen imod sig.

„Har du godt nyt, lille Fa'er?" spurgte Spillemanden.

Den lille kom nu pustende helt hen til ham. „Vil du tjene en god Belønning?" sagde han, „saa kom og følg med; der er kun et kort Stykke at gaa."

„Hvad skal det sige?" spurgte Spillemanden; „men lad gaa!" Og med den lille til Vejviser travede han afsted over Marken, indtil de standsede ved en Høj, hvor der var en Indgang mellem to Stene. Mandslingen pegede paa Indgangen og sagde: „Kan du tage mig det bort?"

„Hvilket?" spurgte Spillemanden; „hele Højen?"

„Nej, dette!" sagde den lille, og nu saa Spillemanden, at han mente en Korsædderkops Væv, som var udspændt mellem Stenene; han strøg det i en Haandevending bort, og hurtigt smuttede den lille der ind, Stenene slog sammen efter ham, og Højen var lukket.

„Det var løjerligt!" tænkte Spillemanden,

mens han gik hjem; „men alligevel snød han mig for Belønningen.“

Den Nat havde han en forunderlig Drøm. Det forekom ham, at han laa i sin Seng lysvaagen; da gik Døren op, og ind kom den lille Mand slæbende paa en Harpe, som han satte midt paa Gulvet.

„Her er din Løn, Spillemand!“ sagde han, „kom nu og prøv, om du kan spille!“

Han stod da op af Sengen og greb i Strængene; men der kom ikke en Tone, da blæste den lille paa hans Fingre, og hvor forunderligt var det ikke, nu bruste Tonerne som med Orgelklang, og i det samme var den lille forsvunden. Men da Spillemanden om Morgenen vaagnede, stod Harpen ganske rigtig inde i hans Kammer.

Da stak han alle de Penge, han ejede, i Lommen, tog Harpen paa Ryggen og vandrede til den store Stad, hvor Kongen boede. Her lejede han sig ind i det fineste Hotel, lod sig sy ny Klæder og bekjendtgjorde, at han vilde lade sig høre der i Byen. Og da Aftenen kom, var Salen fuld af Mennesker, og Kongen og hele Hoffet var der; thi Rygtet om hans forunderlige Spil havde udbredt sig i hele Staden; Folk havde staaet Aftenerne forud uden for Huset, hvor han boede, og hørt paa ham.

Nu kom han frem for Mængden, han lod sine Hænder glide hen over Strængene, og Tonerne bruste gjennem Salen, det var som Bølgernes Skvulpen mod Strandbredden, Bladenes Raslen i Bøgeskoven, naar Vinden sagte bevæger dem, og som Lærkens Triller over bølgende Kornagre.

Intet kunde være dejligere; der var en Jubel og en Begejstring.

„Nu forstaar jeg," sagde den gamle Konge og klappede Spillemanden paa Skulderen, „hvorledes David kunde formilde Savl, naar han var mismodig: jeg har i Aften følt mig som et Barn, saa sorgløs og saa glad. Disse Toner glemmer jeg aldrig!"

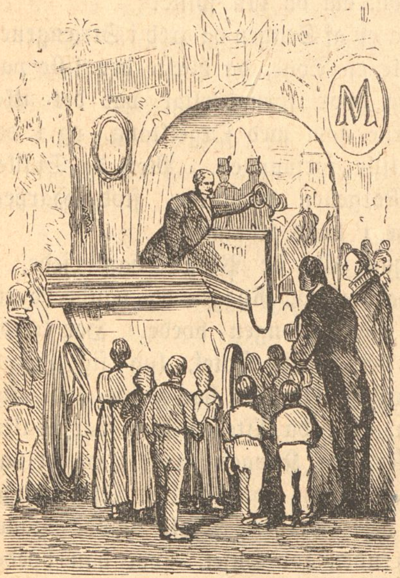

Men dette var kun Begyndelsen til Spillemandens Lykke; han rejste nu fra den ene Hovedstad til den anden, og alle Vegne var Rygtet om ham ilet forud; overalt blev han modtagen som en Konge, og af Ære og Berømmelse vandt han mere end nok; men han vandt ogsaa andet end Ære og Berømmelse, han vandt blanke Dalere, og til sidst havde han hele sin Kuffert fuld.

Da kastede han Harpen paa Loftet og levede højt for sine Penge. Venner havde han en Overflødighed af, der hjalp ham at sætte dem over Styr,

og selv var han heller ikke sparsommelig. Kjøbte han for en Mark, kastede han en Daler paa Disken og sagde: „Det slaar lige til!“ Saa varede det da ikke længe, før han kunde se Bunden i Kufferten, og da han først var naaet saa dybt, gik Resten snart. Og hvor uheldigt var det ikke, hans Venners Penge var ogsaa slupne op i de Dage, ellers havde de saa gjærne hjulpet ham.

Da tog han en Morgen, før endnu nogen i Byen var oppe, sin Harpe ned fra Loftet, støvede den af og drog igjen ud i den vide Verden. Han var allerede naaet langt ud paa Landet, og det var højt op ad Dagen, da han mødte et Bondetog til Vogns, som kjørte til Kirke.

„Hej, du Spillemand!“ raabte de paa den første Vogn, „sæt dig op her, saa det kan gaa med Lystighed!“

Han satte sig op, rørte Strængene, og de klang saa højt og fyldigt, at de overdøvede Vognlarmen.

Nu gjorde Vejen en Bøjning, og et Stykke for ude laa Kirken, Spillemanden kom til at se ud over Marken, og da saa han den lille, skjæggede Mand staa paa en Bakke med opspilede Kinder og blæse af alle Kræfter; han følte en isnende Kulde i sine Fingre, og i det samme kom der ikke en Tone mere fra Harpen, og væk var den lille.

Spillemanden ænsede ikke Bondeskarens Latter og Spot, han vidste knapt, hvorledes han kom af Vognen igjen, saa fortumlet var han; men nu han stod ene paa Landevejen med sin Harpe, fattede han først ret, hvad han havde tabt; der var ikke en Tone mere i den.

„Du er Skyld i al min Ulykke!“ sagde han, talende til Harpen; „før jeg fik dig, var jeg lykkelig!“ Og han tog fat paa den og slog den med al sin Magt ned mod den haarde Landevej, saa den brast i Stykker. Men hvad var det! Inde i Harpen havde hans gamle Violin været skjult, og nu kom den til Syne.

„Hvad ser jeg!“ raabte han med Henrykkelse og greb Violinen, „min bedste, gamle Ven! Du, ved jeg, bliver mig tro og vil ikke svigte!“

Og Violinen fulgte ham gjennem Verden, og det lidet, han tjente ved den, nød han med større Tilfredshed, end da Harpen bragte ham uhyre Skatte.

„Det var egentlig en Ungdomsdrøm, det hele,“ sagde han siden. „Der var dog altid en Skygge i min Glæde, naar Folk tilklappede mig Bifald; det var ikke mig, men Harpen, det gjaldt, følte jeg. Nej, kun den Løn, som fortjenes ved Arbejde, nydes med sand og varig Glæde!“

Nr. 15. **Kjødædende Planter** af E. Toepfer. — **Filipsens Skat,** Fortælling af Knud Skytte. — **Bjærgmandens Salve.** — M. m. Med 13 Billeder. 10 Øre.

— 16. **Dyrplageren,** Fortælling for Ungdommen af Emanuel Henningsen. — M. m. Med 8 Billeder. 25 Øre.

— 17, 18, 19 og 20. **Muntre Fortællinger** à 25 Øre.

— 21. **Jens Gjedsøes Skat,** af C. A. Thyregod. — **Kulkjælderen** med 16 Billeder. — M. m. 10 Øre.

— 22. **Skjælmen paa Mols,** Skjæmteæventyr ved Evald Tang Kristensen. — **En katolsk Kirkefest,** af Zakarias Nielsen. — **Stenmanden,** et Sagn med 12 Billeder. 10 Øre.

— 23. **Stendyssen,** Fortælling af M. M. med 6 Billeder. 10 Øre.

— 24. **Lige for Lige,** en Historie af Bertel Elmgaard. — **Nord og Syd,** af Plenge. — M. m. Med 12 Billeder. 10 Øre.

— 25. **Vennerne i Store-Mers,** Fortælling af C. Middelboe. — Det almindelige Pindsvin med 5 Billeder. — M. m. 10 Øre.

— 26. **Mette Vognsen,** en Livshistorie af Emanuel Henningsen. — **Den whitehead'ske Torpedo** eller Fisketorpedoen, af W. M. Med 5 Billeder. 10 Øre.

— 27. **Ungdommelig Kjærlighed,** Fortælling af Mads Hansen. — **Løjerlige Fisk,** ved E. Toepfer, med 10 Billeder. 10 Øre.

— 28. Kartoflen. — Draaben. — Hammeren og Knibtangen. — Drengen med Blomsterne. — Et Familiestykke. — Drengen der solgte Træskeer. — Egen og Hybenranken. — Frisken og Skaden, af P. Hansen Sønderkøge. Med 4 Billeder. 15 Øre.

— 29. Der er Penge i Lyset. — Drengen paa Kjæphesten. — Smaahistorier. — Trofast. — Orangutangen. — Ved Plankeværket. Af P. Hansen Sønderkøge. Med 6 Billeder. 15 Øre.

Nr. 30. Et Æventyr i et Album. — Støvet og Lyset. — Eddystone. — Pigen og Andemo'er. — Skomagerdrengen. — Et Æventyr under Vandet. — Fiskeren. — Agurken og Pæren. Af P. Hansen Sønderkøge. Med 7 Billeder. 15 Øre.

— 31. Æventyret om Ib, som gik til Havet efter sin Hat. — Rævens List. — Kongedatteren i Kulbjærg Klint. — Spillemanden. — Moderen og Drengen. — Stæren og Gjøgen. — Aftensang Af P. Hansen Sønderkøge. Med 6 Billeder. 15 Øre.

— 32. Et Æventyr paa Kullen. — Tyveriet. — Helle. — Lille Frida og hendes Kat. — Arresø. — Spillemanden med Harpen. Af P. Hansen Sønderkøge. Med 7 Billeder. 15 Øre.

— 33. Jægerens Æventyr. — Lige for Lige. — Et Billede fra Svejts. — Benvedtræet. — Anna og Duen. Af P. Hansen Sønderkøge. Med 10 Billeder. 15 Øre.

— 34. Under Linden. — Ole Skjære og Bakkemandens tre Gaver. — Knud og Inger. — Hunden og Spurvene. Af P. Hansen Sønderkøge. Med 4 Billeder. 15 Øre.

— 35. Æventyret om den lille Rasmus. — Lille Inger og Ulven. — I Kaalhaven. — Hanen og Hønen som skulde til Dyrehavsbakken. — Græshoppen som blev kejserlig Springer. — Tjørnebusken. — Under Æbletræet. Af P. Hansen Sønderkøge. Med 8 Billeder. 15 Øre.

— 36. Nissens Hue. — Et Billede fra Mainz. — Det skal være ganske bestemt. — Ved Daggry. — Bølgerne. Af P. Hansen Sønderkøge. Med 6 Billeder. 15 Øre.

Husflidsmanden og Kromanden. Fortælling af Knud Skytte. 35 Øre.

N. C. Roms Forlagsforretning,
Kjøbenhavn, V.